

SPIS TREŚCI

Wstęp	13
-------------	----

Rozdział I

O pojęciu doktryn politycznych i prawnych	19
1. Przedmiot	19
2. Historia doktryn politycznych i prawnych a inne nauki prawne	25
3. Nazwa dyscypliny	29
4. Metody badawcze	30
Wybrana literatura	32

HOMO HARMONICUS

CZĘŚĆ PIERWSZA

Starożytność

Rozdział II

Główne doktryny polityczno-prawne starożytnych Chin	35
1. Lao-cy	36
2. Konfucjusz	38
3. Mo-tsy	41
4. Jang Czu	43
5. Szkoła prawników	44
6. Sun Tzu – mistrz sztuki wojennej	47
Wybrana literatura	48

Rozdział III

Poglądy polityczno-prawne Wschodu	50
1. Prawa Hammurabiego	50
2. Poglądy na władzę i prawo w myśli judaistycznej	51
3. Buddyzm o władzy	53
Wybrana literatura	54

Rozdział IV

Mysł polityczno-prawna starożytnej Grecji	55
1. Sofiści starsi	57
A. Protagoras z Abdera	59
B. Gorgiasz	60
C. Prodikos	62
2. Sofiści młodszy	63
A. Hippiasz z Elidy	63
B. Kallikles	64
C. Trzymach	65
3. Sokrates	66
4. Platon (Arystokles)	70
5. Arystoteles	77
Wybrana literatura	86

Rozdział V

Główne idee polityczno-prawne okresu hellenistycznego i starożytnego Rzymu	87
1. Cynicy – Antystenes, Diogenes, Krates	87
2. Cyrenaicy – Arystyp z Cyreny	89
3. Epikur i epikurejczycy	90
4. Stoicy starsi	92
5. Stoicy okresu średniego	95
A. Polibiusz	96
B. Marek Tulliusz Ciceron	97
Wybrana literatura	103

Rozdział VI

Problematyka państwa i prawa u początków chrześcijaństwa	104
1. U źródeł	104
A. Jezus z Nazaretu (Chrystus)	104
B. Święty Paweł z Tarsu	105
2. Poglądy polityczno-prawne wczesnego chrześcijaństwa	106
A. Święty Augustyn	107
3. Sekty chrześcijańskie	110
Wybrana literatura	111

HOMO HIERARCHICUS

CZĘŚĆ DRUGA

Myśl polityczno-prawna średniowiecza

Rozdział VII

U źródeł chrześcijańskiej teorii władzy	115
1. Jan z Salisbury	115
2. Święty Tomasz z Akwinu	120
3. Dante Alighieri	130
4. Marsyliusz z Padwy	131
5. Islam – nowy monoteizm	138
Wybrana literatura	141

HOMO NATURALIS

CZĘŚĆ TRZECIA

Renesans

Rozdział VIII

Doktryny polityczne i prawne renesansu	145
1. Wprowadzenie	145
2. Doktryny realizmu politycznego we Włoszech	146
A. Niccolò Machiavelli	146
B. Francesco Guicciardini i Giovanni Botero	156
Wybrana literatura	160

Rozdział IX

Doktryny reformacji w Niemczech i we Francji	161
1. Ulrich von Hutten	161
2. Martin Luter	164
3. Thomas Münzer	168
4. Ulrich Zwingli	170
5. Jan Kalwin	173
Wybrana literatura	174

Rozdział X

Doktryna monarchii absolutnej – Jean Bodin	176
Wybrana literatura	184

Rozdział XI

Utopie epoki renesansu	185
1. Erazm z Rotterdamu	185
2. Utopie renesansowe	188
A. Thomas More (Morus)	189
B. Tommaso Campanella	193
C. Francis Bacon	195
Wybrana literatura	197

Rozdział XII

Myśl polityczna i prawna polskiego renesansu	198
1. Stanisław ze Skarbimierza	198
2. Paweł Włodkowic	199
3. Jan Ostroróg	200
4. Filip Buonaccorsi (Kallimach)	204
5. Sebastian Petrycy z Pilzna	209
6. Andrzej Frycz Modrzewski	211
7. Jakub Przyłuski	218
8. Stanisław Orzechowski	222
9. Krzysztof Warszawicki	224
10. Piotr Skarga	226
11. Jan Zamoyski	229
12. Bracia Polscy	231
Wybrana literatura	234

HOMO LIBER**CZĘŚĆ CZWARTA****Myśl polityczna i prawna wieku XVII i oświecenia****Rozdział XIII**

Nowożytna szkoła prawa natury	239
1. Huig de Groot (Grocjusz)	239
2. Baruch Spinoza	243
3. Francisco Suárez, Samuel Pufendorf, Christian Thomasius, Christian Wolff	248
Wybrana literatura	251

Rozdział XIV

Ideologie rewolucji angielskiej i polski republikanizm XVII wieku	252
1. Rewolucja angielska i jej ideologie	252
A. James Harrington	253
B. Robert Filmer	255

C. Nurt radykalny – Gerrard Winstanley	256
D. Thomas Hobbes	259
E. John Locke	267
2. Polski republikanizm XVII wieku	272
A. Aron Aleksander Olizarowski	273
B. Andrzej Maksymilian Fredro	274
C. Kasper Siemek	279
Wybrana literatura	281

Rozdział XV

Liberalizm arystokratyczny, ludowy radykalizm, konserwatyzm	283
1. Monteskiusz	283
2. Jean-Jacques Rousseau	292
3. Konserwatyzm – Edmund Burke	300
4. Myśl polityczno-prawna u początków Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej	303
5. Ideologia konserwatywna na ziemiach polskich XIX wieku	308
5.1. Konserwatyści galicyjscy do 1918 roku	310
5.2. Konserwatyści polscy w zaborach rosyjskim i pruskim do 1918 roku	312
A. Aleksander Wielopolski	313
B. Andrzej Zamoyski	315
C. Włodzimierz Spasowicz	315
Wybrana literatura	317

Rozdział XVI

Utopijne koncepcje oświecenia	319
1. Jean Meslier	319
2. Morelly	323
3. Gabriel Bonnot de Mably	325
Wybrana literatura	328

Rozdział XVII

Doktryny polityczno-prawne polskiego oświecenia	329
1. Stanisław Dunin-Karwicki	329
2. Stanisław Leszczyński	330
3. Stanisław Konarski	334
4. Hugo Kołłątaj	335
5. Franciszek Salezy Jezierski	340
6. Stanisław Staszic	343
7. Wojciech Gutkowski	352
Wybrana literatura	355

HOMO LIBER VERSUS HOMO SOCIALIS

CZEŚĆ PIĄTA

Doktryny polityczno-prawne XIX wieku

Rozdział XVIII

Idealizm niemiecki	359
1. Immanuel Kant	359
2. Georg Wilhelm Friedrich Hegel	364
3. Johann Gottlieb Fichte	376
Wybrana literatura	380

Rozdział XIX

Romantyzm polityczny i szkoła historycznoprawna w Niemczech	382
1. Gustav von Hugo	382
2. Friedrich Carl von Savigny	383
3. Georg Friedrich Puchta	388
Wybrana literatura	389

Rozdział XX

Liberalizm XIX wieku	390
1. Alexis de Tocqueville	390
2. Herbert Spencer	397
3. Benjamin Constant	401
4. Jeremy Bentham	405
5. John Stuart Mill	410
6. Frédéric Bastiat	419
7. Kształtowanie się niemieckiej idei państwa prawa i Robert von Mohl	422
Wybrana literatura	427

Rozdział XXI

Pozytywizm	429
1. John Austin	430
2. Rodolf Ihering	432
3. Georg Jellinek	434
Wybrana literatura	444

Rozdział XXII

Myśl lewicowa XIX wieku	446
1. Anarchizm	446
A. Pierre-Joseph Proudhon	447
B. Michaił Aleksandrowicz Bakunin	449
C. Piotr Aleksiejewicz Kropotkin	453

2. Socjalizm utopijny	458
A. Claude Henri de Saint-Simon	458
B. Charles Fourier	462
3. Socjalizm naukowy – Karol Marks i Fryderyk Engels	466
4. Reformizm – Eduard Bernstein	470
5. Rewizjonizm – Karl Kautsky	472
Wybrana literatura	481

Rozdział XXIII

Początki myśli społecznej Kościoła w XIX wieku – Leon XIII	483
Wybrana literatura	492

Rozdział XXIV

Solidaryzm – Leon Duguit	493
Wybrana literatura	495

HOMO ABERRANS ET VIAE NESCIUS

CZĘŚĆ SZÓSTA

Dylematy wieku XX

Rozdział XXV

Strategie reformistyczne	499
1. Idea i praktyka państwa dobrobytu	499
2. Teoria konwergencji	501
3. Trzecia droga. Między socjalizmem a kapitalizmem	505
4. Myśl społeczna Kościoła rzymskokatolickiego	509
5. Jan Paweł II	513
Wybrana literatura	515

Rozdział XXVI

Strategie rewolucyjne	516
1. Włodzimierz Iljicz Lenin	516
2. Józef Stalin	522
3. Lew Dawidowicz Trocki	526
4. Jan Waław Machajski	535
5. Józef Zieliński i Augustyn Wróblewski	538
6. Edward Abramowski	539
Wybrana literatura	543

Rozdział XXVII

Strategie autorytarne	544
1. Faszyzm – Benito Mussolini	544
2. Nazizm – Adolf Hitler	547
Wybrana literatura	553

Rozdział XXVIII

Liberalizm XX wieku	555
1. Friedrich August von Hayek	556
2. John Rawls	559
3. Robert Nozick	563
Wybrana literatura	566

Rozdział XXIX**Polskie dyskusje ustrojowe dwudziestolecia międzywojennego.**

Między indywidualizmem a uniwersalizmem	567
Wybrana literatura	580

Rozdział XXX

Elementy teorii i filozofii prawa XX wieku	582
1. Leon Petrażycki	582
2. Hans Kelsen	593
3. Jurysprudencja analityczna Herberta Lionela Adolphusa Harta	601
4. Funkcjonalizm amerykański	606
A. Oliver Wendell Holmes	607
B. Podstawowe nurty funkcjonalizmu: kierunek idealizmu prawniczego, teoria interesu społecznego	610
5. Realizm prawniczy	612
6. Zarys współczesnej filozofii prawa w Stanach Zjednoczonych	615
7. Elementy koncepcji prawa natury	620
A. Lon Luvois Fuller	620
B. Współczesna analityczna jurysprudencja	622
C. Elementy teorii prawa Ronalda Dworkina	624
D. Kierunki neomarksistowskie	628
Wybrana literatura	628

Indeks nazwisk i osób	631
------------------------------------	------------